

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCCXXXII. ad annum CCCCLI.

Parisiis, 1644

Canones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14584

- ANNO VI. De epistola S. Clementis, quod ab iis auerti debeat qui subfunt,
CHRISTI 442. a quibus qui preest auersus est.
- VII. Accusandi licentia etiam in episcopis reprimenda.
- VIII. De correptione in criminibus occultis.
- IX. De expositis collectis quid sit obseruandum.
- X. De iis qui expositos per calumniam repetunt.

C A N O N E S.

I.

PLACVIT ergo tractatu habito, episcopos de Gallicanis prouinciis venientes inter Gallias non discutiendos : sed solum sufficere , si nullus communionem alicuius interdixerit. quia inter circumhabitantes , ac sibi pene inuicem notos , non tam testimonio indigent probi , quam denotatione ac denuntiationibus deprauati.

II.

Pro his qui pœnitentia accepta, in bonæ vitæ cursu satisfactoria compunctione viuentes, sine communione inopinato nonnunquam transitu, in agris aut in itineribus præueniuntur , oblationem recipiendam , & eorum funera , ac deinceps memoriam ecclesiastico affectu prosequendam : quia nefas est eorum commemorationes excludi a salutaribus sacris, qui ad eadem sacra fideli affectu contendentes, dum se diutius reos statuunt , indignos salutiferis mysteriis iudicant , ac dum purgatores restitui desiderant , absque sacramentorum viatico intercipiuntur: quibus fortasse nec absolutissimam reconciliationem sacerdos denegandam putasset.

III.

Per singula territoria presbyteri, vel ministri, ab episcopis , non prout libitum fuerit, a viciniori-

Nn iij

Iuo pag. 1.
cap. 272.

bus, sed a suis propriis, per annos singulos chrisma petant, appropinquante solennitate paschali: nec per quemcumque ecclesiasticum, sed si qua necessitas aut ministrorum occupatio est, per subdiacōnem: quia in honorū est inferioribus summa committi. Optimum autem est, vt ipse suscipiat, qui in tradendo usurpus est. Si quid obstat, saltem is, cuius officii est sacrarium disponere, & sacramenta suscipere.

IV.

13. q. 2. Qui oblationes. ^f Qui oblationes defunctorum fidelium detinent, & ecclesie tradere demorantur, vt infideles sunt ab ecclesia abiiciendi: quia usque ad exinanitionem fidei peruenire certum est hanc diuinæ pietatis exacerbationem: qua & fideles de corpore recedentes votorum suorum plenitudine, & paupe- res collatu almoniæ & necessaria sustentatione fraudantur. Hi enim tales, quasi egentium necatores, nec credentes iudicium Dei habendi sunt. Vnde & quidam patrum hoc scriptis suis inseruit congruente sententia, qua ait: *Amico quipiam rapere, furtum est: ecclesiam fraudare, sacrilegium.*

V.

Si quis episcopi sui sententiæ non acquiescit, recurrat ad Synodum.

VI.

Hier. epist. 2. ad Ne-
potianum. Ex epistola S. Clementis utilia quæque, præsenti tempore ecclesiis necessaria, sunt honorifice proferenda, & cum reuerentia ab omnibus fidelibus, ac præcipue clericis, percipienda. Ex quibus quod specialiter placuit, propter venerandam an-

^{ANNO CHRISTI} tiquitatem statutis præsentibus roboramus, quod
⁴⁴² suprascriptus beatus martyr de beatissimi apostoli
Petri institutione commemorat, dicens: *Quædam* S. Clemens epist. 1.
Iuo part. 14. cap. 22.
autem etiam ex vobisipsis intelligere debetis, si quas sint,
quæ ipse propter infidias hominum malorum non potest
evidenter & manifestius proloqui. Verbi gratia: *Si im-* Dif. 93. Si
inimicus.
nicus est alicui pro actibus suis, vos nolite expectare ut
ipse vobis dicat. Cum illo nolite amici esse: sed prudenter
obseruare debetis, & voluntati eius, videlicet qui eccl-
siae curam gerit, absque commonitione obsecundare, &
anerti ab eo, cui ipsum sentitis aduersum: sed nec loqui
bis quibus ipse non loquitur; ut unusquisque qui in cul-
pa est, dum cupid omnium vestrum sibi gratiam repara-
re, festinet citius reconciliari ei qui omnibus præest, ut
per hoc redeat ad salutem, cum obedire cæperit monitis
præsidentis, &c. quæ in consequentibus denotant
amicos eorum qui veritatis inimici sunt. Sciat ita-
que deinceps clerus ad reatum, sed & populus fi-
delium ad culpam sibi adscribendum, si quis hoc
in vitio malorum confortator, & disciplinæ subuer-
for agnoscatur.

VII.

Placuit præterea accusandi licentiam etiam in
nostris ordinis, si qua existit, leuitate comprimere.
Ut se episcopus, si quem iudicat abstinendum, &
pro humiliatione & correctione fratris assurgit, ex-
orari a ceteris acquiescat, fratri, de quo agitur, cor-
reptione & comminatione adhibita. Sin autem de
crimine aliquem putet esse damnandum, accusato-
ris vice discutiendum sciat. Fas est enim, ut quæ vni
probantur, probentur omnibus.

Quod si se tantum episcopus alieni sceleris conscientium nouit, quamdiu potest nihil proferat; sed cum ipso ad compunctionem eius secretis corruptionibus elaboret. Qui si correptus pertinacior fuerit, & se communioni publicæ ingesserit; etiam si episcopus in redarguendo illo, quem reum iudicat, probationibus deficiat, indemnatus licet, ab his qui nihil sciunt secedere ad tempus pro persona maioris auctoritatis iubeatur, illo quamdiu probari nihil potest, in communione omnium, præterquam eius qui eum reum iudicat, permanente.

IX.

Ius part. 3.
cap. 254.

De expositis, quia conclamata ab omnibus querela processit, eos non misericordiæ iam, sed canibus exponi; quos colligere calumniarum metu, quamuis inflexa præceptis misericordiæ mens humana detrectet; id seruandum visum est, ut secundum statuta fidelissimorum, piissimorum, augustissimorum principum, quisquis expositum colligit, ecclesiam contestetur, contestationem colligat: nihilo minus de altario dominico die minister annuntiet, ut sciat ecclesia expositum esse collectum, ut infra dies decem ab expositionis die expositum recipiat, si quis se comprobauerit agnouisse: collectori pro ipsorum decem dierum misericordia, prout maluerit, aut ad præsens ab homine, aut in perpetuum cum Deo gratia persoluenda.

X.

* Sane si quis post hanc diligentissimam sanctiōnem expositorum hoc ordine collectorum repetitor

ANNO CHRISTI 442. tor, vel calumniator extiterit, vt homicida ecclesiastica districione feriatur.

NOTÆ IACOBI SIRMONDI
SOCIETATIS IESV.

¹ *Concilium Vasense.*] Qui pro duobus Conciliis Vasensisbus tria fuisse contendunt, frustra se torquent, & nodum, quod aiunt, in sūpo querunt. Duo quippe, nec plura, in omnibus antiquis exemplaribus leguntur, suis apte distincta Canonibus. hoc primum sub Leone papa, & alterum post annos fere 90. sub Felice IV. Neque in his vīla, quod putant, est confusio. Sed vt tertium his antiquius Vasense Concilium fingerent, impulit falsa opinio, qua sibi Concilium Arelatense II. in quo Synodi Vasensis mentionem fieri videbant, multo ante hæc tempora celebratum persuaserant, cum ex Vasensis contra Synodi mentione posteriore illa fuisse Arelatensem conciū debuerit.

² *Apud Auspicium episcopum.*] Editiones vulgatae, apud Vrbicum episcopum. Sed Auspicium habent omnes manuscripti, eum videlicet qui proxime Concilio Regensi & Arausiano cum ceteris subscripsit: ex hoc vero loco Valionensem episcopum fuisse intelligimus. Quamquam autem subscriptiones hic nullæ sunt, quæ aliorum episcoporum nomina indicent, sunt tamen qui episcopos ad hanc Synodus conuenisse tradant numero X. v. aliij duodeuiginti.

³ *Quidam patrum.*] S. Hieronymus in epistola 2. ad Nepotianum. Iugulat ergo hic locus errorem illorum qui Concilium Vasense, in quo editus est hic Canon, & Arelatense II. a quo laudatur, ad Iulii papæ tempora referri posse augurati sunt.

⁴ *Sane si quis.*] Rectius opinor codex Lugdunensis, item & Fofatensis, nouum hic Canonem non statuunt, sed hoc membrum cum superiore velut eius partem coniungunt.

NOTÆ SEVERINI BINII.

^a *Concilium.*] Sicut acta & Decreta huius Concilii propter miram Canonum confusionem incerta sunt, ita quam ob causam celebratum sit certo affirmari nequit. Si communem sententiam sectantes decem capitula, haec tenus edita sub nomine Vasensis illius quod tempore Leonis celebratum est, eidem adscribamus, quid in hoc Concilio actum sit, ex titulis eorumdem capitulorum cognosci potest. Et quamquam manifestum sit ex iis quæ supra dixi in notis Concilii Vasensis I. sub Iulio capitulum quartum non in hoc, sed potius illo priore constitutum esse, ad euitandam tamen maiorem lectoris confusionem, omnia capitula haec tenus sub nomine huius Vasensis edita, huic loco relinquere volui.

Qua de causa celebratum sit, incertum est.

Canones Vasenses confusi.

^b *Vasense.*] Sic dictum a Vasione, quæ est ciuitas in Gallia Narbonensi. Vnde rectissime & conuenientissime alio nomine Vasionense Concilium appellatur. Quod supra in notis Vasensis primi dictum

Concil. Tom. 7.

Oo